

користувачу. Нажаль цей чинник знаходиться тільки на початковій стадії через неузгодженість щодо розсилки електронних матеріалів за межі ХНУРЕ.

Таким чином наукова бібліотека ХНУРЕ в системі дистанційного навчання надає послуги читачам у вигляді електронних копій методичних матеріалів, електронних копій відсканованих друкованих матеріалів, електронної доставки документів, навчання читачів користуванню багатьма інформаційними електронними програмами, які отримує з інших джерел. На наш погляд якість обслуговування студентів значно б підвищилася за синергетичного об'єднання інформаційних ресурсів всіх підрозділів вищого навчального закладу.

УДК 004.9 + 021

Н.П.Гін, О.В. Марковець

Національний університет “Львівська політехніка”

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В БІБЛІОТЕЧНОМУ ОБСЛУГОВУВАННІ КОРИСТУВАЧІВ БІБЛІОТЕК ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЛЬВОВА

© Гін Н.П., Марковець О.В., 2013

У роботі розглянуто необхідність використання інтернет-технологій та інтернет-ресурсів у якісному задоволенні потреб користувачів бібліотек вищих навчальних закладів. Проаналізовано необхідність використання інформаційних продуктів, а саме веб-сайтів у процесі обслуговуванні користувачів бібліотек.

Ключові слова – інтернет-ресурси, інтернет-технології, бібліотечний сервіс.

The paper demonstrates intrnet need to use technology and internet resources in qualitative zadovenni user needs libraries of higher educational zaklidyv. Analysis of the need for information is produktiv.a veb-site during service library users.

Keywords - Internet resources, Internet technology, library service.

Вступ. Бібліотеки університетів є учбово-допоміжними, науковими, інформаційними, культурно-просвітницькими підрозділами університету, які забезпечують літературою і інформацією учбовий процес і наукову роботу, надають допомогу університету в підготовці висококваліфікованих спеціалістів. Бібліотечне обслуговування – це діяльність бібліотеки як соціального інституту за поданням бібліотечно-бібліографічних і інформаційних продуктів в багатообразних видах і формах в цілях задоволення і розвитку різних потреб соціальних суб'єктів засобами бібліотечно-

бібліографічної та інформаційної діяльності на основі використання світових документних і електронних інформаційних ресурсів. Таким чином, бібліотечне обслуговування, допомагає задовольнити духовні, культурні, навчальні, інформаційні потреби людини. Активне впровадження сучасних інформаційних технологій у діяльність бібліотек є необхідною умовою їх успішної роботи, оскільки точність, надійність, оперативність і висока швидкість опрацювання та передавання інформації визначають ефективність управлінських рішень у цій сфері.

Бібліотека є [інформаційним](#) закладом, атрибутом будь-якої сучасної соціальної системи. Її діяльність завжди базувалась на письмово фіксованих нормах та цінностях культури у вигляді їх трансляції і забезпечення доступу до них. Істотною характеристикою слід вважати спрямованість вузівської бібліотеки на задоволення потреб [студентів](#) і професорсько-викладацького складу даного закладу.

Необхідність створення веб - сайтів у бібліотеках. [Розвиток](#) нових технологій в останнє десятиліття ХХ століття в новому, постіндустріальному суспільстві, масове використання ресурсів [Інтернет](#) в повсякденній і наукового життя призвели до суттєвих змін як в уявленнях людей про навколишній світ, так і в професійній діяльності. З впровадженням в роботу бібліотек нових комп'ютерних технологій, довідкове обслуговування читачів вийшло на новий рівень: за останні 2-3 роки потреба в інформації на електронних носіях значно зросла.

Використання електронних каталогів дозволяє здійснювати швидкий пошук по будь-якому з елементів опису документа або їх комбінацій, а також виконувати складні читацькі запити. Електронний каталог – перший результат діяльності бібліотеки зі створення електронних ресурсів з метою оперативного розкриття фондів для інформаційного забезпечення користувачів.

Отже, автоматизація бібліотечних процесів, [створення локальної мережі](#), дозволяють максимально повно, оперативно, точно задовольняти інформаційні потреби читачів, підвищувати їх інформаційну культуру-це і є основна мета будь-якої бібліотеки.

Львів традиційно є містом, де попит на бібліотечний сервіс є досить високим, оскільки у Львові є багато вищих навчальних закладів і відповідно студентів-молоді. Більшість львівських бібліотек існують як фізичні системи, оскільки їх можна відвідувати, використовувати для навчання, пошуку інформації і навіть для екскурсій – як до пам'яток архітектури. Їхні приміщення пристосовані для зберігання бібліотечних фондів, доставки літератури, зручні для проведення часу відвідувачів.

Але, незважаючи на попит бібліотек, за результатами опитування студенської молоді, є багато негативних чинників серед бібліотечного сервісу, основними з яких є: неоперативність обслуговування, незручний графік роботи. І для того, щоб полегшити доступ до інформації, потрібно її консолідувати в один потужний контент.

Сайти бібліотек є тим інструментом структурування інформації, котрий потрібен різноманітним групам галузевих користувачів. При цьому рівні структурування власних та зовнішніх мережевих ресурсів на сайти визначаються характеристиками організатора ресурсу і тими функціями, які він переважно виконує в системі галузевої інформації.

Бібліотечні сайти покликані задовольняти загальні, особливі та індивідуальні потреби користувачів, активно розвивати кумулятивну, інтеграційну і комунікаційну функції. Створення сайтів бібліотек дозволяє здійснювати діяльність віддалених інформаційних посередників, розвиваючи нові елементи в системі електронних наукових комунікацій, інтеграцію внутрішніх і зовнішніх ресурсів через систему посилань, мережеві бібліотечно-технологічні послуги для користувачів.

Аналіз публікацій Л. Я. Філіпової, В. К. Степанової та ін., присвячених питанням створення бібліотечних веб-сайтів:

- Якісний зміст поданої інформації;
- Регулярна і постійна та оперативність веб-сторінки;
- Регулярна перевірка з метою використання новітньої, актуальної інформації;
- Доступність і релевантність змісту.

Після аналізу і розгляду переваг і недоліків наявних сьогодні у вільному доступі програмних продуктів, а також зіставлення їх з вимогами і завданнями, які передбачається вирішувати під час створення консолідованого інформаційного продукту, а саме веб-сайту у галузі бібліотечної діяльності, інструментальних можливостей, зупинили свій вибір на реалізації БД у середовищі MySQL, яке краще підходить для бази даних для сайту, оскільки MySQL є компактним багатопотоковим сервером баз даних, який характеризується великою швидкістю, стійкістю і простотою використання. А для сайту вибрано засіб створення веб-сайтів Drupal, оскільки в ньому програмне забезпечення вважається одним з найбезпечніших безкоштовних движків; завдяки продуманій структурі, сайт на Drupal працює набагато швидше за інших; розміри сайту невеликі, не перевантажений зайвими елементами; модулі економічно витрачають ресурси бази даних; дана система може розташовуватися практично на будь-якому хостингу з підтримкою MySQL і php.

Висновки. Сучасний розвиток вищої освіти потребує створення ефективної системи підготовки фахівців, яка визначає серед інших таких напрямки: розвиток активності, самостійності і творчих здібностей особистості; забезпечення держави кваліфікованими, ініціативними кадрами, які по-перше, матимуть ґрунтовну теоретичну і практичну підготовку за фахом, по-друге, зможуть самостійно приймати рішення, пов'язані з майбутньою професією, а отже, формування в молодих фахівців прагнення до безпосередньої самоосвіти, здатності постійно оновлювати здобуті знання, вміння швидко адаптуватися до змін і корегувати професійну діяльність.

Використання цих завдань передбачає пошуки способів удосконалення сучасних технологій навчання і адаптації до них форм бібліотечного забезпечення самостійної роботи студентів, а саме використання консолідованого інформаційного продукту – веб-сайту у галузі бібліотечної діяльності дасть змогу читачам ознайомлюватись з бібліотечними фондами вищих начальних закладів Львова, а також для пошук чи замовлення необхідної книги або надання електронної версії якоїсь публікації чи документу.

Література

1. Кунанець Н.Е. Вступ до спеціальності "Консолідована інформація": Навч. посібник / Н.Е. Кунанець, В.В. Пасічник. – Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2010. – 196 с. – (Серія "Консолідована інформація"). 2. Пелецишин А.М. Пошук, консолідація та аналіз даних у глобальній системі World Wide Web / А.М. Пелецишин // Вісник Національного університету "Львівська політехніка": [збірник наукових праць] – Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка". – 2003. – №489: Інформаційні системи та мережі / відповідальний редактор В. В. Пасічник. – С. 233–247. 3. Березин І. Промислове шпигунство, конкурентна розвідка, бенчмаркінг й етика цивілізованого бізнесу / Березин І. // Практичний Маркетинг. — 2005. — 22 липня (№ 101). 4. Пархоменко В.Д. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності / Пархоменко В.Д., Пархоменко О.В.-К.: УкрІНТЕІ, 2006.-224 с. 4. Лозицький О.А. Книги, що «розмовляють» як фактор ефективного бібліотечного обслуговування / О.А. Лозицький, Н.Е. Кунанець // Матеріали другої науково-практичної конференції "Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства", Львів, 23 вересня 2010 р. / Національний університет "Львівська політехніка", Науково-технічна бібліотека ; [редакційна колегія: О. В. Шишка, Н. Е. Кунанець, Д. О. Тарасов, І. О. Белоус, Р. С. Самотий, А. І. Андрухів]. – Львів : Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2010. – С. 90-98.